

Αριθμός 469/2012

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Δ΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 15 Φεβρουαρίου 2011, με την εξής σύνθεση: Σωτ. Ρίζος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Δ΄ Τμήματος, Ευθ. Αντωνόπουλος, Ηρ. Τσακόπουλος, Κων. Κουσουλής, Κων. Πισπιρίγκος, Σύμβουλοι, Ηλ. Μάζος, Ουρ. Νικολαράκου, Πάρεδροι. Γραμματέας η Αικ. Ρίπη.

Α. Για να δικάσει την από 7 Αυγούστου 2009 αίτηση:

της εταιρείας με την επωνυμία «VERBUND-ART ENERGA HELLAS S.A.», που εδρεύει στην Αθήνα (Λεωφ. Κηφισίας 238, Χαλάνδρι), η οποία παρέστη με το δικηγόρο Σπύρο Πατπά (Α.Μ. 19821), ο οποίος δήλωσε στο ακροατήριο την αλλαγή επωνυμίας της αιτούσης εταιρείας σε «ENERGA POWER TRADING Ανώνυμη Εταιρεία Προμήθειας και Εμπορίας Ενέργειας», που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο,

κατά του Υπουργού Ανάπτυξης και ήδη Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος παρέστη με τον Παναγιώτη Αθανασούλη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαινουσών : 1) Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.), που εδρεύει στην Αθήνα (Χαλκοκονδύλη 30), η οποία παρέστη με τους δικηγόρους : α) Χαράλαμπο Συνοδινό (Α.Μ. 13863) και β) Ανδρέα Τσουρουφλή (Α.Μ. 18061), που τους διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο και 2) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.» (ΔΕΣΜΗΕ), που εδρεύει στον Πειραιά (Κάστορος 72), η οποία παρέστη με το δικηγόρο Γεώργιο Τράντα (Α.Μ. 1963 Δ.Σ. Πειραιώς), που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα εταιρεία επιδιώκει να ακυρωθούν :

./.

1) η υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.15/1416/οικ.13797/23.6.2009 κανονιστική πράξη του Υπουργού Ανάπτυξης, 2) η υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.15/1415/οικ.13796/23.6.2009 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και 3) κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Β. Για να δικάσει την από 22 Απριλίου 2010 αίτηση:

της εταιρείας με την επωνυμία «VERBUND-AUSTRIAN POWER TRADING ENERGA HELLAS S.A.», που εδρεύει στην Αθήνα (Λεωφ. Κηφισίας 274, Χαλάνδρι), η οποία παρέστη με το δικηγόρο Σπύρο Παππά (Α.Μ. 19821), ο οποίος δήλωσε στο ακροατήριο την αλλαγή επωνυμίας της αιτούσης εταιρείας σε «ENERGA POWER TRADING Ανώνυμη Εταιρεία Προμήθειας και Εμπορίας Ενέργειας», που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο

κατά του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος παρέστη με τον Παναγιώτη Αθανασούλη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

και κατά των παρεμβαινουσών : 1) Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η. Α.Ε.), που εδρεύει στην Αθήνα (Χαλκοκονδύλη 30), η οποία παρέστη με τους δικηγόρους : α) Χαράλαμπο Συνοδινό (Α.Μ. 13863) και β) Ανδρέα Τσουρουφλή (Α.Μ. 18061), που τους διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο και 2) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.» (ΔΕΣΜΗΕ), που εδρεύει στον Πειραιά (Κάστορος 72), η οποία παρέστη με το δικηγόρο Γεώργιο Τράντα (Α.Μ. 1963 Δ.Σ. Πειραιώς), που τον διόρισε με ειδικό πληρεξούσιο.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα εταιρεία επιδιώκει να ακυρωθούν : 1) η υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.16/11/οικ.2829/11.2.2010 και 2) η υπ' αριθμ. Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.16/27/οικ.2528/11.2.2010 αποφάσεις του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Συμβούλου Ηρ. Τσακόπουλου.

./.

Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε τον πληρεξούσιο των αιτουσών εταιρειών, ο οποίος ανέπτυξε και προφορικά τους προβαλλόμενους λόγους ακυρώσεως και ζήτησε να γίνουν δεκτές οι αιτήσεις, τους πληρεξουσίου των παρεμβαινουσών εταιρειών και τον αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίοι ζήτησαν την απόρριψή τους.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου και

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση των κρινομένων αιτήσεων έχουν καταβληθεί τα νόμιμα παράβολα (γραμμάτια παραβόλου 1083591/2009 και 876771/2010 για τις υπ' αριθμούς καταθέσεως 4415/2009 και 3177/2010 αιτήσεις, αντιστοίχως).

2. Επειδή, με την απόφαση ΠΔ5/ΗΛ/Β/Φ1Β/12924/13.6.2007 του Υπουργού Ανάπτυξης (Β.1040/25.6.2007), εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 29 του ν. 2773/1999 και 28 του ν. 3426/2005, καθορίσθηκαν οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ), τις οποίες οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας οφείλουν να παρέχουν κατά την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας. Πρόκειται για «1. Την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές των Μη διασυνδεδεμένων [με το δίκτυο της ηπειρωτικής Χώρας] Νησιών και των Απομονωμένων Μικροδικτύων, με τιμολογήσεις ίδιες, ανά κατηγορία καταναλωτή, με αυτές του Διασυνδεδεμένου Συστήματος [και] 2. Την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας με ειδικό τιμολόγιο στους πολύτεκνους καταναλωτές...». Κατά τις διατάξεις των ανωτέρω άρθρων, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων παροχής ΥΚΩ καταβάλλεται αντάλλαγμα υπολογιζόμενο βάσει ειδικής μεθοδολογίας και επιμεριζόμενο ομοιόμορφα σε όλη την επικράτεια ανά κατηγορία πελατών, σύμφωνα με μεθοδολογία καθορίζουσα τους συντελεστές διαφοροποίησης του επιμερισμού. Το αντάλλαγμα αυτό προσδιορίσθηκε, για τα έτη 2008 και 2009, με τις αποφάσεις

Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.15/1415/οικ.13796/23.6.2009 του Υπουργού Ανάπτυξης (Β.1321/3.7.2009) και Δ5/ΗΛ/Β.1.16/27/οικ.2528/11.2.2010 του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β.189/25.2.2010), αντιστοίχως, σε 499.907.251 ευρώ (για το έτος 2008) και 416.541.893 ευρώ (για το έτος 2009). Οι συντελεστές επιμερισμού του εν λόγω ανταλλάγματος, καθώς και οι απαλλασσόμενες από αυτό καταναλώσεις προσδιορίσθηκαν, για τα έτη 2008 και 2010, με τις αποφάσεις Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.15/1416/οικ.13797/23.6.2009 του Υπουργού Ανάπτυξης (Β.1321) και Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.16/11/οικ.2829/11.2.2010 του Υφυπουργού Π.Ε.Κ.Α. (Β.189), αντιστοίχως. Οι κρινόμενες υπ' αριθμούς καταθέσεως 4415/2009 και 3177/2010 αιτήσεις, οι οποίες εισήχθησαν προς κρίση στην επταμελή σύνθεση του Δ' Τμήματος με σχετική πράξη του Προέδρου του, στρέφονται κατά των αμέσως ανωτέρω αποφάσεων του Υπουργού Ανάπτυξης και Υφυπουργού Π.Ε.Κ.Α., αντιστοίχως.

3. Επειδή, οι κρινόμενες αιτήσεις, που αφορούν πράξεις εκδοθείσες κατ' εφαρμογή των ίδιων (παρατιθεμένων κατωτέρω) διατάξεων, είναι συναφείς και πρέπει να συνεκδικασθούν.

4. Επειδή, η αιτούσα εταιρεία, η οποία έχει ήδη μετονομασθεί σε «ENERGA POWER TRADING Ανώνυμη Εταιρεία Προμήθειας και Εμπορίας Ενέργειας», είναι κάτοχος, από το έτος 2006, άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα στον τομέα αυτόν. Επομένως, η εν λόγω εταιρεία ασκεί με έννομο συμφέρον τις κρινόμενες αιτήσεις, οι οποίες, εξ άλλου, είναι εμπρόθεσμες και εν γένει παραδεκτές.

5. Επειδή, η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε. (ΔΕΗ), η οποία κατέχει το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα, ζητεί, με παρεμβάσεις της, που ασκούνται με έννομο συμφέρον και εν γένει παραδεκτώς, την απόρριψη των κρινόμενων αιτήσεων.

6. Επειδή, την απόρριψη των κρινόμενων αιτήσεων ζητεί και ο

./.

Διαχειριστής Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας Α.Ε. (ΔΕΣΜΗΕ) με αντίστοιχες παρεμβάσεις του. Οι παρεμβάσεις αυτές ασκούνται, επίσης, με έννομο συμφέρον, δεδομένου ότι η εν λόγω εταιρεία είναι επιφορτισμένη, κατά το άρθρο 28 παρ. 3 του ν. 3426/2005, να τηρεί ειδικό λογαριασμό για τις ΥΚΩ, στον οποίο «χρεώνονται τα ανταλλάγματα που παρέχονται στους υπόχρεους παροχής [ΥΚΩ] και πιστώνονται τα έσοδα από χρεώσεις που επιβάλλονται στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας».

7. Επειδή, με την Οδηγία 2003/54ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, «σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 96/92/ΕΚ» (ΕΕL 176, 15.07.2003, σελ. 37), επιχειρήθηκε η δεύτερη φάση ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το άνοιγμα της οποίας στον ανταγωνισμό είχε ξεκινήσει με την Οδηγία 96/92ΕΚ. Ειδικότερα, στο άρθρο 1 της Οδηγίας αυτή ορίζεται ότι: «Η... οδηγία θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και τη χορήγηση αδειών καθώς και για την εκμετάλλευση των δικτύων.». Στο άρθρο 2 δίνονται οι ακόλουθοι ορισμοί: «1. παραγωγή: ... 3. μεταφορά: η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω διασυνδεδεμένου δικτύου υπερυψηλής και υψηλής τάσης με σκοπό την παροχή σε τελικούς πελάτες ή σε διανομείς, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας... 4. διαχειριστής δικτύου μεταφοράς: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και, στην περίπτωση που αυτό είναι αναγκαίο, την ανάπτυξη του δικτύου μεταφοράς σε μία δεδομένη περιοχή και, κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα, και για τη διασφάλιση της μακρόπνοης ικανότητας του δικτύου να

ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας... 5. διανομή: η μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μέσω δικτύων διανομής υψηλής, μεσαίας και χαμηλής τάσης με σκοπό την παράδοσή της σε πελάτες, μη συμπεριλαμβανομένης όμως της προμήθειας, 6. διαχειριστής δικτύου διανομής: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία, την εξασφάλιση της συντήρησης και, εφ' όσον είναι ανάγκη, την ανάπτυξη του δικτύου διανομής σε μία δεδομένη περιοχή, ενδεχομένως δε και των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα, καθώς και για τη διασφάλιση της μακρόπνοης ικανότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται στην εύλογη ζήτηση διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ... 7. πελάτες ... 8. πελάτες χονδρικής ... 9. τελικοί πελάτες: οι πελάτες που αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια για δική τους χρήση, 10. οικιακοί πελάτες: ... 11. μη οικιακοί πελάτες ... 12. επιλέξιμοι πελάτες: οι πελάτες που είναι ελεύθεροι να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια από τον προμηθευτή της επιλογής τους κατά την έννοια του άρθρου 21 της οδηγίας... 19. προμήθεια: η πώληση, συμπεριλαμβανομένης της μεταπώλησης, ηλεκτρικής ενέργειας σε πελάτες... 26. μικρό απομονωμένο δίκτυο : κάθε δίκτυο με κατανάλωση μικρότερη των 3000 GWh το 1996, στο οποίο ποσοστό κάτω του 5% της ετήσιας κατανάλωσης προέρχεται από διασύνδεση με άλλα δίκτυα. 27. απομονωμένο μικροδίκτυο: κάθε δίκτυο με κατανάλωση μικρότερη των 500 GWh το 1996, το οποίο δεν είναι συνδεδεμένο με άλλα δίκτυα...». Περαιτέρω, στο Κεφάλαιο II της Οδηγίας, με τίτλο «Γενικοί κανόνες για την οργάνωση του τομέα» και στο άρθρο 3 αυτής, ορίζεται ότι: «1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, βάσει της θεσμικής τους οργάνωσης και τηρώντας δεόντως την αρχή της επικουρικότητας, ότι, με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας λειτουργούν σύμφωνα με τις αρχές της παρούσας οδηγίας, με σκοπό την επίτευξη μιας ανταγωνιστικής, ασφαλούς και περιβαλλοντικώς βιώσιμης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, και δεν κάνουν διακρίσεις μεταξύ αυτών των επιχειρήσεων όσον αφορά τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις τους. 2.

./.

Τηρώντας πλήρως τις οικείες διατάξεις της Συνθήκης, και ιδίως το άρθρο 86, τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, χάριν του γενικού οικονομικού συμφέροντος, υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας οι οποίες μπορούν να αφορούν την ασφάλεια, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού, την τακτική παροχή, την ποιότητα και τις τιμές παροχής, καθώς και την προστασία του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος και της ενεργειακής αποδοτικότητας. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες και να διασφαλίζουν την ισότιμη πρόσβαση των επιχειρήσεων ηλεκτρικής ενέργειας της ΕΕ στους εθνικούς καταναλωτές. ... 3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι οικιακοί πελάτες και, όπου κρίνεται σκόπιμο από τα κράτη μέλη, οι μικρές επιχειρήσεις... απολαύουν της καθολικής υπηρεσίας, δηλαδή του δικαιώματος να προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια συγκεκριμένης ποιότητας εντός του εδάφους τους σε λογικές, εύκολα και άμεσα συγκρίσιμες και διαφανείς τιμές. Για να διασφαλίσουν την παροχή καθολικής υπηρεσίας, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να καθορίσουν έναν ύστατο προμηθευτή. Τα κράτη μέλη επιβάλλουν στις εταιρείες διανομής την υποχρέωση σύνδεσης των πελατών με το δίκτυό τους υπό όρους, προϋποθέσεις και τιμολόγια που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 23 παράγραφος 2. ... Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται με διαφανή και αμερόληπτο τρόπο και δεν εμποδίζει το άνοιγμα της αγοράς που προβλέπει το άρθρο 21. 4. Όταν παρέχεται οικονομική αντιστάθμιση, άλλες μορφές αντιστάθμισης και αποκλειστικά δικαιώματα τα οποία παραχωρεί ένα κράτος μέλος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων των παραγράφων 2 και 3, παρέχονται με αμερόληπτο και διαφανή τρόπο. 5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την προστασία των τελικών πελατών και, ειδικότερα, μεριμνούν ώστε να υπάρχουν επαρκείς διασφαλίσεις για την προστασία των ευάλωτων

καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων μέτρων που τους βοηθούν να αποφύγουν την αποσύνδεση. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν μέτρα προστασίας των τελικών πελατών σε απομακρυσμένες περιοχές. Διασφαλίζουν υψηλά επίπεδα προστασίας των καταναλωτών, ιδίως όσον αφορά τη διαφάνεια σχετικά με τους συμβατικούς όρους και προϋποθέσεις, τη γενική πληροφόρηση και τους μηχανισμούς επίλυσης διαφορών. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ο επιλέξιμος πελάτης είναι πράγματι σε θέση να αλλάξει προμηθευτή. ... 6. ... 7. ... 8. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν να μην εφαρμόσουν τις διατάξεις των άρθρων 6, 7, 20 και 22, στο μέτρο που η εφαρμογή τους θα παρεμπόδιζε, από νομική ή πραγματική άποψη, την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στις επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας προς το κοινό οικονομικό συμφέρον, και στο μέτρο που η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν επηρεάζεται σε βαθμό που να αντιβαίνει προς τα συμφέροντα της Κοινότητας. Τα συμφέροντα της Κοινότητας περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον ανταγωνισμό όσον αφορά τους επιλέξιμους πελάτες σύμφωνα με την παρούσα οδηγία και το άρθρο 86 της συνθήκης. 9. Τα κράτη μέλη, κατά την έναρξη εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ενημερώνουν την Επιτροπή για όλα τα μέτρα που θεσπίζουν για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας και παροχής υπηρεσιών κοινής ωφελείας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, και για τις πιθανές επιπτώσεις τους στον εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό, ανεξαρτήτως εάν τα εν λόγω μέτρα απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Στη συνέχεια, ενημερώνουν την Επιτροπή ανά διετία σχετικά με κάθε τροποποίηση των εν λόγω μέτρων, ανεξαρτήτως εάν τα μέτρα αυτά απαιτούν ή όχι παρέκκλιση από την παρούσα οδηγία.». Εξάλλου, στο κεφάλαιο VII της Οδηγίας, με τίτλο «Οργάνωση της πρόσβασης στο δίκτυο, και στο άρθρο 20 αυτής, με τίτλο «Πρόσβαση τρίτων», ορίζεται ότι: «1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εφαρμογή ενός συστήματος για την

./.

πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, το οποίο ισχύει για όλους τους επιλέξιμους πελάτες και εφαρμόζεται αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών του δικτύου. Τα κράτη μέλη φροντίζουν ώστε τα εν λόγω τιμολόγια, ή οι μεθοδολογίες που διέπουν τον υπολογισμό τους, να εγκρίνονται πριν τεθούν σε ισχύ σύμφωνα με το άρθρο 23, τα δε τιμολόγια αυτά και οι μεθοδολογίες- στην περίπτωση που μόνο μεθοδολογίες εγκρίνονται- να δημοσιεύονται πριν από την έναρξη ισχύος τους. 2. Ο διαχειριστής του δικτύου μεταφοράς ή διανομής μπορεί να αρνείται την πρόσβαση λόγω έλλειψης χωρητικότητας. Η άρνηση αυτή πρέπει να αιτιολογείται δεόντως, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του άρθρου 3. ...». Στο άρθρο 21, με τίτλο «Άνοιγμα της αγοράς και αμοιβαιότητα», ορίζεται ότι: «1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι επιλέξιμοι πελάτες να είναι: α) έως την 1η Ιουλίου 2004, οι επιλέξιμοι πελάτες που ορίζονται στο άρθρο 19 παράγραφοι 1 έως 3 της οδηγίας 96/92/EK. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν, έως τις 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό αυτών των επιλέξιμων πελατών, β) από την 1η Ιουλίου 2004 το αργότερο, όλοι οι μη οικιακοί πελάτες, γ) από την 1η Ιουλίου 2007, όλοι οι πελάτες. 2. ...». Τέλος, στο άρθρο 26, με τίτλο «Παρεκκλίσεις», ορίζεται ότι: «1. Τα κράτη μέλη τα οποία, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ουσιαστικών προβλημάτων στη λειτουργία των μικρών απομονωμένων δικτύων τους, μπορούν να υποβάλουν αίτηση να τους χορηγηθούν από την Επιτροπή παρεκκλίσεις από τις σχετικές διατάξεις των κεφαλαίων IV, V, VI και VII, καθώς και του κεφαλαίου III, στην περίπτωση των απομονωμένων μικροδικτύων όσον αφορά την ανακαίνιση, την αναβάθμιση και την επέκταση του υπάρχοντος δυναμικού. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις εν λόγω αιτήσεις πριν λάβει απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη την τήρηση της εμπιστευτικότητας. Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ...».

8. Επειδή, για την μεταφορά της οδηγίας 2003/54/EK στην ελληνική έννομη τάξη εκδόθηκε ο ν. 3246/2005, «Επιτάχυνση της διαδικασίας για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας» (Α'309), με τον οποίο επήλθαν ευρείες τροποποιήσεις στο ν. 2773/1999, «Απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας- ρύθμιση θεμάτων ενεργειακής πολιτικής και λοιπές διατάξεις» (Α'286), ο οποίος είχε επίσης εκδοθεί για την ενσωμάτωση της οδηγίας 96/92. Στο άρθρο 2 του νόμου αυτού, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «...Δίκτυο, είναι το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της Δ.Ε.Η. Α.Ε. που είναι εγκατεστημένο στην ελληνική επικράτεια, το οποίο αποτελείται από γραμμές μέσης και χαμηλής τάσης και εγκαταστάσεις διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και από γραμμές και εγκαταστάσεις υψηλής τάσης που έχουν ενταχθεί στο δίκτυο αυτό. Το Δίκτυο, εκτός από το δίκτυο των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, συνδέεται στο Σύστημα μέσω των υποσταθμών υψηλής τάσης και μέσης τάσης (ΥΤ/ΜΤ). ... Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας, είναι καθεμία από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής ή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας... Επιλέγων Πελάτης, είναι το πρόσωπο που έχει δικαίωμα επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, την οποία χρησιμοποιεί για δική του αποκλειστικώς χρήση. Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, είναι τα της ελληνικής επικράτειας, των οποίων το δίκτυο διανομής ηλεκτρικής ενέργειας δεν συνδέεται με το Σύστημα και το δίκτυο διανομής της ηπειρωτικής χώρας. Μη επιλέγων πελάτης, είναι πρόσωπο που δεν έχει δικαίωμα επιλογής προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και χρησιμοποιεί την ηλεκτρική ενέργεια για δική του αποκλειστικώς χρήση... Προμήθεια, είναι η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας στους Πελάτες... Απομονωμένο Μικροδίκτυο, είναι το δίκτυο κάθε Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού το οποίο είχε κατά το έτος 1996 συνολική ετήσια κατανάλωση ενέργειας μικρότερη των 500 GWh.». Στο άρθρο 3 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «1. Η άσκηση Δραστηριότητας Ηλεκτρικής Ενέργειας τελεί υπό την εποπτεία του Κράτους, η οποία ασκείται από τον Υπουργό

./.

Ανάπτυξης στο πλαίσιο του μακροχρόνιου ενεργειακού σχεδιασμού της Χώρας. ... 2. ... 3. Για την άσκηση Δραστηριότητας Ηλεκτρικής Ενέργειας απαιτείται προηγούμενη άδεια, η οποία χορηγείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης ύστερα από γνωμοδότηση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας (Ρ.Α.Ε.). Οι επιχειρήσεις που ασκούν Δραστηριότητα Ηλεκτρικής Ενέργειας υποχρεούνται: α. Να ασκούν τη δραστηριότητά τους και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του και τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στις άδειες. β. Να τηρούν τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των χρηστών για τις υπηρεσίες που παρέχουν υπό καθεστώς αποκλειστικών δικαιωμάτων γ. Να λειτουργούν και να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με σκοπό την επίτευξη ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με την επιφύλαξη της τήρησης των υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.». Στο άρθρο 11 ορίζεται ότι: «1. Άδεια παραγωγής για τα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά χορηγείται κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., σύμφωνα με τους όρους και τις ειδικές προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο αυτόν και στον Κανονισμό Αδειών και αφορούν ιδίως την αποτελεσματική και οικονομική λειτουργία του ηλεκτρικού συστήματος και την πληρέστερη προστασία του περιβάλλοντος. ... 2. Όταν προκύπτουν έκτακτες ανάγκες για τον απρόσκοπτο ενεργειακό εφοδιασμό Μη Διασυνδεδεμένου Νησιού, άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χορηγείται στη Δ.Ε.Η. Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Αδειών, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.. Η άδεια που χορηγείται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο ισχύει για όσο χρόνο διαρκούν οι έκτακτες ανάγκες. 3. Για τα Απομονωμένα Μικροδίκτυα, εφόσον έχει χορηγηθεί παρέκκλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ..., πλην των περιπτώσεων της παραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και από υβριδικούς σταθμούς και της

./.

περίπτωσης των αυτοπαραγωγών, άδεια παραγωγής χορηγείται μόνο στη Δ.Ε.Η. Α.Ε., σύμφωνα με τη διαδικασία τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Κανονισμό Αδειών. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε. ευθύνεται για τον απρόσκοπτο εφοδιασμό των Απομονωμένων Μικροδικτύων για τα οποία της χορηγείται σχετική άδεια, καθώς και για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας οικονομικής λειτουργίας των ηλεκτρικών συστημάτων των νησιών αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της περίπτωσης δ' της παρ. 3 του άρθρου 23Α του νόμου αυτού.». Στο άρθρο 21 του ν. 2773/1999 ορίζεται ότι: «1. Το Δίκτυο συμπεριλαμβανομένου του Δικτύου των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών ανήκει αποκλειστικά στη Δ.Ε.Η. Α.Ε.. Για το σκοπό αυτόν, με τις διατάξεις του παρόντος, χορηγείται στη Δ.Ε.Η. Α.Ε. άδεια αποκλειστικότητας της κυριότητας του Δικτύου, η οποία καλύπτει και κάθε μελλοντική επέκταση του Δικτύου. Οι όροι και περιορισμοί της άδειας αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Αδειών. Με την απόφαση αυτή καθορίζονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις του Κυρίου του Δικτύου για τη διασφάλιση του λειτουργικού διαχωρισμού των σχετικών δραστηριοτήτων της Δ.Ε.Η. Α.Ε. από τις λοιπές δραστηριότητες που ασκεί αυτή στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας. 2. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε., ως κύριος του Δικτύου, υποχρεούται να δέχεται τις αιτήσεις σύνδεσης στο Δίκτυο, να λειτουργεί το Δίκτυο, να διατηρεί τη λειτουργική και τεχνική αριότητα αυτού, να το αναπτύσσει και να το συντηρεί σύμφωνα με τον προγραμματισμό που εκπονεί η ίδια και σύμφωνα με τις οδηγίες του Διαχειριστή του Δικτύου ή του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών κατά περίπτωση, κατά τα οριζόμενα στην απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο.». Στο άρθρο 22Α ορίζεται ότι: «1. Ο Διαχειριστής του Δικτύου είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της λειτουργίας, της συντήρησης και της ανάπτυξης του διασυνδεδεμένου Δικτύου, σύμφωνα με την άδεια διαχείρισης του Δικτύου, που του χορηγείται με απόφαση του Υπουργού

./.

Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε.. 2. Πέραν των όσων ορίζονται στην άδεια Διαχείρισης του Δικτύου, ο Διαχειριστής αυτού υποχρεούται ειδικότερα να: α)... β)... γ)... δ) Μεριμνά για την πρόσβαση στο Δίκτυο των κατόχων αδειών παραγωγής και προμήθειας και των Επιλεγόντων Πελατών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου, ε) Διασφαλίζει τη σύνδεση με το Δίκτυο όσων το ζητούν σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου, στ)... ζ)... η) Απέχει από κάθε διάκριση μεταξύ των χρηστών ή των κατηγοριών χρηστών του Δικτύου και ιδίως υπέρ των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων, θ)...

Στο άρθρο 23 του ν. 2773/1999 ορίζεται ότι: «1 Η Διαχείριση του Δικτύου γίνεται σύμφωνα με τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου, ο οποίος εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 2. Με τον Κώδικα Διαχείρισης του Δικτύου καθορίζονται: α)... β) Οι όροι και οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με τους οποίους ο Διαχειριστής του Δικτύου υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση στο Δίκτυο, στους κατόχους άδειας παραγωγής ή προμήθειας και στους πελάτες. Η πρόσβαση των δικαιουμένων στο Δίκτυο γίνεται κατά τον πλέον οικονομικό, διαφανή και άμεσο τρόπο, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των χρηστών και των κατηγοριών χρηστών του Δικτύου...». Στο άρθρο 23Α ότι: «1. Η Δ.Ε.Η. Α.Ε., ως Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών, οφείλει να λάβει άδεια αποκλειστικότητας της διαχείρισης του Δικτύου Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. ... Με την άδεια αυτή καθορίζονται οι ειδικότερες υποχρεώσεις του Διαχειριστή Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών για τη διαφύλαξη του λειτουργικού διαχωρισμού της δραστηριότητας αυτής, σε σχέση με τις λοιπές δραστηριότητες της Δ.Ε.Η. Α.Ε. στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, με αποτελεσματικό τρόπο. 2. Ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών αναλαμβάνει, για τα νησιά αυτά, τις υποχρεώσεις και τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή του Δικτύου, όπως

αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις των άρθρων 22, 22α και 23. ...». Στο άρθρο 24 ότι: «1. Η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και, όσον αφορά τη Δ.Ε.Η., και σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, καθώς και η εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας, επιτρέπεται σε όσους έχει χορηγηθεί άδεια προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. 2... 3... 4... 5. Στα Απομονωμένα Μικροδίκτυα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 11, άδεια προμήθειας χορηγείται αποκλειστικά στη ΔΕΗ Α.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό Αδειών.». Στο άρθρο 25 ότι: «1. Όλοι οι καταναλωτές ορίζονται ως Επιλέγοντες Πελάτες, με εξαίρεση τους καταναλωτές που είναι εγκατεστημένοι σε Απομονωμένα Μικροδίκτυα, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 11 και αυτούς που προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια αποκλειστικά α οικιακή χρήση. Από την 01.07.2007, όλοι οι καταναλωτές ορίζονται ως Επιλέγοντες Πελάτες, με εξαίρεση τους καταναλωτές που οι εγκαταστάσεις τους είναι συνδεδεμένες με Απομονωμένα Μικροδίκτυα, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 11. 2. Ο Διαχειριστής του Συστήματος, ο Διαχειριστής του Δικτύου και ο Διαχειριστής Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών έχουν υποχρέωση να εξασφαλίζουν στους Επιλέγοντες Πελάτες, μετά από αίτησή τους, πρόσβαση μέσω ηλεκτρικών γραμμών ή εγκαταστάσεων ή και των δύο στο Σύστημα, στο Δίκτυο ή στο Δίκτυο Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών κατά περίπτωση.». Στο άρθρο 28 παρ. 3 του ν. 2773/1999 ορίζεται ότι: «Με αποφάσεις του Υπουργού Ανάπτυξης που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορούν να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του νόμου αυτού πρόσθετες υποχρεώσεις: α) Για να διασφαλίζεται η παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας προκειμένου να κατοχυρώνεται η ασφάλεια του εφοδιασμού, η τακτική παροχή, η ποιότητα, οι τιμές, η προστασία των καταναλωτών και η προστασία περιβάλλοντος, στο πλαίσιο μακροπρόθεσμου ενεργειακού σχεδιασμού. Στις υποχρεώσεις αυτές ενδεικτικά περιλαμβάνονται η ενιαία τιμολόγηση στο σύνολο της χώρας για ορισμένες κατηγορίες πελατών ηλεκτρικής

./.

ενέργειας, καθώς και ειδικά τιμολόγια ή όροι για κατηγορίες ή περιπτώσεις πελατών που χρήζουν ιδιαίτερης μεταχείρισης. Οι υποχρεώσεις αυτές πρέπει να ορίζονται σαφώς, να είναι διαφανείς, αμερόληπτες και επαληθεύσιμες. β) Για να αντιμετωπίζονται περιπτώσεις πολέμου ή επείγουσα κοινωνική ανάγκη από θεομηνία ή ανάγκη που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία.». Στο άρθρο 29 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τους ν. 3175/2003 (Α'207) και 3426/2005 και πριν την περαιτέρω τροποποίησή του με τους ν. 3888/2010 (Α'175) και 3899/2010 (Α'212), ορίζονται τα εξής: «1. Τα τιμολόγια με βάση τα οποία, οι κάτοχοι άδειας εισπράττουν τίμημα ή τέλος ή οποιαδήποτε αντιπαροχή για την παροχή των υπηρεσιών τους, με εξαίρεση τα τιμολόγια προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες, δεν ισχύουν εάν δεν εγκριθούν προηγουμένως από τον Υπουργό Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε.. 2. Τα τιμολόγια πρόσβασης στο Σύστημα, στο Δίκτυο Διανομής και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, στα οποία περιλαμβάνονται οι χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης, καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία η οποία εγκρίνεται από τη Ρ.Α.Ε., μετά από εισήγηση του αρμόδιου Δια χειριστή, όπως προβλέπεται στους αντίστοιχους Κώδικες. Η μεθοδολογία τιμολόγησης καταρτίζεται με τρόπο που επιτρέπει την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στο Σύστημα, στο Δίκτυο Διανομής και στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά, ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής τροφοδοσία και η βιωσιμότητά τους τα τιμολόγια αυτά εγκρίνονται από τον Υπουργό Ανάπτυξης, μετά από εισήγηση του αρμόδιου Διαχειριστή και σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε. και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Κατά την έγκριση των τιμολογίων πέραν ενός εύλογου κέρδους, λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α)... β)... γ)... δ)... ε)... στ) Οι δαπάνες για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται για την παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, ζ)... 4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, ύστερα από γνώμη της Ρ.Α.Ε. οι κάτοχοι, άδειας, στα πλαίσια της γενικής υποχρέωσής

τους προς παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, μπορεί να υποχρεωθούν να διαφοροποιούν για ομάδες Καταναλωτών τα τιμολόγια τους, με την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται: α) η δυνατότητα κάλυψης των συνολικών δαπανών για κάθε κάτοχο άδειας, όπως αυτές ορίζονται στην παρ. 2 ανωτέρω, και β) όσον αφορά τη Δ.Ε.Η., η μη ύπαρξη επιδοτήσεων μεταξύ Επιλεγόντων και Μη Επιλεγόντων Πελατών. 5. Οι δαπάνες των περιπτώσεων στ' και ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού επιμερίζονται, ομοιόμορφα για όλη την ελληνική επικράτεια, σε κάθε κατηγορία Πελατών, περιλαμβανομένων των αυτοπαραγωγών, σύμφωνα με μεθοδολογία η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε. και η οποία λαμβάνει υπόψη την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνει ο κάθε Πελάτης και συντελεστές που διαφοροποιούν τον επιμερισμό κατά κατηγορία Πελατών, έτσι ώστε να προκύπτει χρέωση που εξισορροπεί τις οικονομικές συνέπειες μεταξύ των κατηγοριών Πελατών. Οι αριθμητικές τιμές των συντελεστών της ανωτέρω μεθοδολογίας προσδιορίζονται κάθε έτος με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η ετήσια επιβάρυνση Πελάτη κατά θέση κατανάλωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των εξακοσίων χιλιάδων ευρώ (600.000). Το όριο αυτό αναπροσαρμόζεται ετήσια με μέριμνα της Ρ.Α.Ε. σύμφωνα με την ετήσια μεταβολή του δείκτη τιμών καταναλωτή όπως δημοσιεύεται από την Ε.Σ.Υ.Ε.». Τέλος, στο άρθρο 30 παρ. 2 ορίζεται ότι: «2. Οι Ολοκληρωμένες Επιχειρήσεις τηρούν χωριστούς λογαριασμούς για καθεμία από τις δραστηριότητες παραγωγής, μεταφοράς, διανομής, προμήθειας σε Επιλέγοντες Πελάτες και προμήθειας σε Μη Επιλέγοντες Πελάτες, όπως ακριβώς θα ήταν υποχρεωμένες να πράξουν αν οι δραστηριότητες αυτές ασκούνταν από διαφορετικές επιχειρήσεις, προκειμένου να αποφεύγονται οι διακρίσεις, οι διασταυρούμενες επιδοτήσεις και οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Στους λογαριασμούς

./.

αυτούς πρέπει να αποσαφηνίζονται τα έσοδα που προέρχονται από το ιδιοκτησιακό καθεστώς του Συστήματος, του Δικτύου Διανομής και των Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών.». Εξάλλου, στο άρθρο 28 του ν. 3426/2005 ορίζονται τα εξής: «1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθορίζονται οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και οι κάτοχοι άδειας που χορηγείται κατά τις διατάξεις του ν. 2773/1999, οι οποίοι υποχρεούνται να παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές. 2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης που εκδίδεται μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έκδοση της απόφασης που προβλέπεται στην παράγραφο 1, καθορίζεται η μεθοδολογία υπολογισμού του ανταλλάγματος που οφείλεται για την εκπλήρωση υποχρεώσεων των κατόχων άδειας που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Το ύψος του εκάστοτε οφειλόμενου ανταλλάγματος για την Παροχή υπηρεσιών κοινής ωφέλειας εγκρίνεται, κάθε έτος, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ρ.Α.Ε., με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το ανωτέρω ανάλλαγμα καταβάλλεται εφόσον τηρούνται όσα ορίζονται στην παράγραφο 4. 3. Ο Διαχειριστής του Συστήματος τηρεί ειδικό λογαριασμό για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Στο λογαριασμό αυτόν χρεώνονται τα ανταλλάγματα που παρέχονται στους υπόχρεους παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και πιστώνονται τα έσοδα από χρεώσεις που επιβάλλονται στους κατόχους άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Οι κάτοχοι άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας δικαιούνται να ανακτούν το κόστος των χρεώσεων αυτών από τους πελάτες τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του ν. 2773/1999, όπως ισχύει. 4. Οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας οφείλουν να τηρούν χωριστούς

./.

λογαριασμούς στους οποίους απεικονίζονται τουλάχιστον οι οικονομικές αντισταθμίσεις που παρέχονται στις επιχειρήσεις αυτές για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, καθώς και οι χρεώσεις που επιβάλλουν στους πελάτες τους σχετικά με τις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Η ΡΑΕ, είναι αρμόδια για τον έλεγχο της τήρησης των διατάξεων της παραγράφου αυτής 5. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 29 του ν. 2773/1999 όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις διατάξεις της παραγράφου 19 του άρθρου 23 του ν. 3175/2003.».

9. Επειδή, με τις κρινόμενες αιτήσεις προβάλλεται ότι η από 13.6.2007 υπουργική απόφαση, με την οποία, όπως αναφέρθηκε στην δεύτερη σκέψη, καθορίσθηκαν οι Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας (ενιαία τιμολόγηση, ανά κατηγορία καταναλωτών, της ηλεκτρικής ενέργειας σε όλη την Χώρα και μειωμένο τιμολόγιο για τους πολύτεκνους καταναλωτές) και επί της οποίας στηρίζονται οι προσβαλλόμενες πράξεις, αντιβαίνει προς τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 2 της οδηγίας 2003/54/EK και ότι, ειδικότερα, ούτε από τα στοιχεία του φακέλου ούτε από το προοίμιο της κανονιστικής αυτής αποφάσεως προκύπτει για ποιο λόγο οι συγκεκριμένες υπηρεσίες θεωρήθηκαν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Ο λόγος αυτός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Πράγματι, η εν λόγω υπουργική απόφαση αναφέρει στο προοίμιό της ότι έλαβε υπ' όψιν της : «... 5. Το γεγονός ότι οι Υπηρεσίες Κοινής Ωφελείας (ΥΚΩ) αποβλέπουν σε θέματα ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ασφάλειας του εφοδιασμού τακτικής παροχής, ποιότητας και τιμών παροχής, καθώς και προστασίας του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας του κλίματος και της ενεργειακής αποδοτικότητας. 6. ... 7. Το γεγονός ότι, για λόγους κοινωνικής συνοχής, είναι αναγκαία η παροχή ηλεκτρικής ενέργειας όμοιων χαρακτηριστικών από άποψη ποιότητας και τιμής σε καταναλωτές με τα ίδια χαρακτηριστικά κατανάλωσης. Για το λόγο αυτό, οι καταναλωτές των μη διασυνδεδεμένων νησιών δικαιούνται να απολαμβάνουν ηλεκτρική ενέργεια σε τιμή και

./.

ποιότητα ανάλογη με αυτήν που παρέχεται στο διασυνδεδεμένο σύστημα. 8. Το γεγονός ότι, υφίστανται κοινωνικές ομάδες οι οποίες, για αντικειμενικούς λόγους, έχουν αυξημένη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, η δε κάλυψη του σχετικού κόστους δεν πρέπει να αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την ενίσχυση του βιοτικού τους επιπέδου...». Εξ άλλου, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η κατηγορία των ΜΔΝ (μη διασυνδεδεμένων με το ηπειρωτικό δίκτυο νησιών) περιλαμβάνει την Κρήτη και τα περισσότερα νησιά του Αιγαίου, αντιπροσωπεύει δε ποσοστό 9% περίπου της συνολικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα. Στα ΜΔΝ δεν περιλαμβάνονται τα Ιόνια νησιά και τα νησιά του Αργοσαρωνικού, που είναι διασυνδεδεμένα με το σύστημα της ηπειρωτικής Χώρας. Στην υποκατηγορία ΑΜ (απομονωμένα μικροδίκτυα) της εν λόγω κατηγορίας περιλαμβάνονται όλα τα ΜΔΝ πλην της Κρήτης. Τα ΜΔΝ έχουν αυτόνομα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, το σχετικό δε κόστος υπερβαίνει το αντίστοιχο κόστος στο σύστημα της ηπειρωτικής Χώρας, με αποτέλεσμα η τιμή προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά αυτά, ανά κατηγορία καταναλωτών, αν διαμορφωνόταν αποκλειστικά βάσει του νόμου της προσφοράς και της ζητήσεως, να ήταν υψηλότερη της αντίστοιχης τιμής για τους καταναλωτές της ηπειρωτικής Χώρας. Υπό τα δεδομένα αυτά και εν όψει των προβλέψεων του άρθρου 3 της οδηγίας, οι οποίες ούτε την ευνοϊκή τιμολογιακή μεταχείριση κατηγοριών καταναλωτών όπως οι πολύτεκνοι αποκλείουν, ούτε την ενιαία ανά κατηγορία καταναλωτών τιμολόγηση απαγορεύουν, η επίμαχη κανονιστική απόφαση δεν αντιβαίνει προς το άρθρο 3 της οδηγίας 2003/54/ΕΚ, εναρμονιζόμενη δε με τις διατάξεις των άρθρων 21 παρ. 2 και 5 (προστασία πολυτέκνων οικογενειών – άσκηση δημογραφικής πολιτικής από το Κράτος) και 106 παρ. 1 (ιδιαίτερη μέριμνα του Κράτους για την οικονομία των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθόριων περιοχών) του Συντάγματος κινείται μέσα στα όρια της εξουσιοδοτήσεως, που έχουν χορηγήσει οι ν. 2773/1999 (άρθρο 28 παρ. 3

περ. α') και 3426/2005 (άρθρο 28 παρ. 1). Συνεπώς, τα εξεταζόμενα παράπονα της αιτούσης είναι απορριπτέα.

10. Επειδή, εξ άλλου, από τις παρατεθείσες σε προηγούμενη σκέψη διατάξεις της οδηγίας 2003/54/ΕΚ, ιδίως δε από τα άρθρα 3, 20, 21 παρ. 1 και 26, προκύπτει ότι από την 1.7.2007 η αγορά προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει σε κάθε κράτος μέλος να είναι ανοικτή στον ανταγωνισμό (όλοι δηλαδή οι πελάτες να είναι «επιλέξιμοι»), επιτρεπομένων παρεκκλίσεων υπό τις προϋποθέσεις που τάσσει το άρθρο 26. Για την εναρμόνιση της ελληνικής έννομης τάξης προς τον παραπάνω κανόνα, ο ν. 2773/1999, στο άρθρο 25, όπως ισχύει, προέβλεψε ότι από την ημερομηνία αυτή «όλοι οι καταναλωτές ορίζονται ως Επιλέγοντες Πελάτες», εισηγάγε, όμως, εξαίρεση καθ' όσον αφορά τους καταναλωτές των Απομονωμένων Μικροδικτύων. Παράλληλα, το άρθρο 24 παρ. 6 προέβλεψε την χορήγηση στην Δ.Ε.Η. «άδειας προμήθειας μη επιλεγόντων πελατών... Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών που δεν αποτελούν Απομονωμένα Μικροδίκτυα». Ανεξάρτητα δε από την έννοια των παραπάνω διατάξεων και την συμβατότητά τους προς τον παραπάνω κανόνα της οδηγίας, πάντως, το σύστημα ρυθμίσεων για το άνοιγμα στον ανταγωνισμό της αγοράς προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στον τομέα των ΜΔΝ δεν είναι άρτιο, δεδομένου ότι για την ολοκλήρωσή του και την θέση του σε εφαρμογή απαιτείται η έκδοση, σύμφωνα με τα άρθρα 23 Α παρ. 4 και 24 παρ. 2, του Κώδικα Διαχείρισης Μη Διασυνδεδεμένων Νησιών. Κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων (αλλά και συζητήσεως των κρινομένων αιτήσεων) ο Κώδικας αυτός δεν είχε εκδοθεί. Εξ αιτίας αυτού δεν ήταν δυνατή η χορήγηση άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στα ΜΔΝ σε επιχειρήσεις άλλες εκτός της Δ.Ε.Η. Τούτο δε γίνεται δεκτό τόσο από την παρεμβαίνουσα Δ.Ε.Η., όσο και από το Δημόσιο, το οποίο, στο από 18.2.2011 υπόμνημά του προς το Δικαστήριο, αναφέρει ότι η κατάρτιση του Κώδικα αυτού «δεν αποτελεί προϋπόθεση για την αναγνώριση του δικαιώματος επιλογής προμηθευτή

./.

το οποίο δίδεται εκ του νόμου, αλλά είναι πρακτικά αναγκαία για την απόλαυση του δικαιώματος αυτού». Για την διατήρηση του μονοπωλίου της ΔΕΗ στην αγορά προμήθειας των ΜΔΝ έχει ζητηθεί, κατά τα αναφερόμενα στην από 17.1.2011 έκθεση των απόψεων του Δημοσίου προς το Δικαστήριο, παρέκκλιση από την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 1 της οδηγίας, η οποία (παρέκκλιση) δεν έχει χορηγηθεί ακόμη, η Διοίκηση δε «αναμένει τη σχετική απάντηση της Επιτροπής». Υπό τα δεδομένα αυτά, εφ' όσον δηλαδή δεν έχει χορηγηθεί η παραπάνω παρέκκλιση η – έστω εν τοις πράγμασι – διατήρηση του επίμαχου μονοπωλιακού καθεστώτος αντιβαίνει προς τις προαναφερθείσες διατάξεις της οδηγίας 2003/54/ΕΚ.

11. Επειδή, το σύστημα ρυθμίσεων για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας (ΥΚΩ) περιλαμβάνει και πρόβλεψη (άρθρο 29 παρ. 3 περ. στ', 4 του ν. 2773/1999 και άρθρο 28 παρ. 2, 3, 4 του ν. 3426/2005) για την χορήγηση στις επιχειρήσεις, που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες, οικονομικού ανταλλάγματος για την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεών τους, δηλαδή οικονομικής αντιπαροχής για την κάλυψη του κόστους που αντιπροσωπεύει για τις επιχειρήσεις αυτές η προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας με μειωμένο τιμολόγιο για τους πολύτεκνους καταναλωτές και με τιμολόγια των μη διασυνδεδεμένων νησιών (ΜΔΝ) ίσα με τα αντίστοιχα για τους καταναλωτές της ηπειρωτικής Χώρας. Ειδικώς δε για τα ΜΔΝ, το αντάλλαγμα αφορά μόνον την παρεμβαίνουσα ΔΕΗ, δεδομένου ότι, όπως εκτέθηκε σε προηγούμενη σκέψη, η επιχείρηση αυτή είναι ο αποκλειστικός προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας στα νησιά αυτά. Οι διατάξεις περί ΥΚΩ προβλέπουν, επίσης, (άρθρο 28 παρ. 2, 3, 4 του ν. 3426/2005 και 29 παρ. 4 του ν. 2773/1999) ότι όλες οι επιχειρήσεις που έχουν άδεια προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος επιβαρύνονται με το εν λόγω αντάλλαγμα, επιμεριζόμενο σε αυτές με τον τρόπο που προεκτέθηκε, διατηρούν δε την δυνατότητα, υπό τις προϋποθέσεις του νόμου, να το «ανακτήσουν» από τους πελάτες τους, δηλαδή να το μετακυλίσουν σε

αυτούς μέσω των αντιστοίχων τιμολογίων.

12. Επειδή, η οδηγία 2003/54/EK προβλέπει, στο άρθρο 3 παρ. 4, την δυνατότητα παροχής «οικονομικής αντιστάθμισης», ήτοι ανταλλάγματος στους υποχρέους παροχής ΥΚΩ, υπό τον όρο ότι το ανάλλαγμα αυτό χορηγείται «με αμερόληπτο και διαφανή τρόπο», δεν ρυθμίζει δε τα συναφή ζητήματα, ιδίως το ποίος επιβαρύνεται με το ανάλλαγμα αυτό, καταλείποντας στα κράτη μέλη την σχετική αρμοδιότητα. Επομένως, οι – παρατεθείσες σε προηγούμενη σκέψη – διατάξεις των ν. 2773/1999 και 3426/2005, που προβλέπουν την καταβολή οικονομικού ανταλλάγματος στους παρόχους ΥΚΩ και την επιβάρυνση με αυτό των κατόχων αδειών προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, δεν αντιβαίνουν, από της εξεταζομένης αποφάσεως, στην παραπάνω οδηγία. Ενόσω, όμως, κατά παράβαση της οδηγίας 2003/54/EK (ήτοι χωρίς την χορήγηση παρεκκλίσεως από την Επιτροπή), στα ΜΔΝ διατηρείται το μονοπώλιο προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας από την ΔΕΗ, η παροχή στην τελευταία οικονομικού ανταλλάγματος σε αντιστάθμιση του κόστους, που αντιπροσωπεύει γι' αυτήν (την ΔΕΗ) η εκπλήρωση της επίμαχης υποχρεώσεως της παροχής ΥΚΩ στους καταναλωτές των ΜΔΝ, και, περαιτέρω, η επιβάρυνση με το ανάλλαγμα αυτό όλων των επιχειρήσεων, που προμηθεύουν με ηλεκτρική ενέργεια τους καταναλωτές στην υπόλοιπη Χώρα (ήτοι στην ηπειρωτική Χώρα και στα διασυνδεδεμένα με αυτήν νησιά), αντιβαίνει προς τις διατάξεις της οδηγίας και δη προς αυτές του άρθρου 3. Πράγματι, το επίμαχο από ανάλλαγμα (ή οικονομική αντιστάθμιση κατά την ορολογία της οδηγίας) δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχεται με «αμερόληπτο» τρόπο, όπως αξιώνει η παράγραφος 4 του παραπάνω άρθρου 3, διότι αντιστοιχεί σε κόστος, το οποίο προκύπτει για την ΔΕΗ στο πλαίσιο λειτουργίας της σε τομέα της αγοράς (αυτού των ΜΔΝ) όχι ανοικτού στον ανταγωνισμό, αλλά υπό συνθήκες παράνομου κατά τα εκτεθέντα μονοπωλίου. Συνεπώς, εφ' όσον κατά τα ανωτέρω δεν είναι νόμιμη η πρόβλεψη οικονομικού ανταλλάγματος για την εκπλήρωση

./.

υποχρεώσεων ΥΚΩ χάριν των καταναλωτών των ΜΔΝ, είναι, κατά τα βασίμως προβαλλόμενα με τις κρινόμενες αιτήσεις, μη νόμιμες και οι προσβαλλόμενες πράξεις, με τις οποίες προσδιορίσθηκε το εν λόγω αντάλλαγμα για τα έτη 2008 και 2009 και οι συντελεστές επιμερισμού του ανά κατηγορία καταναλωτών. Οι πράξεις δε επιμερισμού είναι ακυρωτές στο σύνολό τους, δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις τους αποφασίσθηκαν εν όψει, κυρίως, του ύψους του ποσού του ανταλλάγματος, που αντιστοιχεί στην παροχή υπηρεσιών ΥΚΩ στους καταναλωτές των ΜΔΝ – και όχι εν όψει του, πολύ μικρότερου ύψους, ποσού, που αντιστοιχεί στους πολύτεκνους καταναλωτές (τα αφορώντα τους πολύτεκνους ποσά ανήλθαν, κατά τα στοιχεία του φακέλου, σε 9.915.942 και 10.628.000 ευρώ για τα έτη 2008 και 2009, αντιστοίχως, επί συνολικού ανταλλάγματος 499.907.251 και 416.541.893 ευρώ για τα ίδια έτη). Κατόπιν αυτού, οι κρινόμενες αιτήσεις πρέπει να γίνουν δεκτές για τους παραπάνω λόγους, να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενες πράξεις και να απορριφθούν οι ασκηθείσες παρεμβάσεις, παρελκούσης ως αλυσιτελούς της εξετάσεως των λοιπών προβαλλομένων λόγων ακυρώσεως.

Διὰ ταύτα

Συνεκδικάζει και

Δέχεται τις κρινόμενες αιτήσεις.

Ακυρώνει τις αποφάσεις Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.15/1415/οικ.13796/23.6.2009 και Δ5/ΗΛ/Β/Φ1.15/1416/οικ.13797/23.6.2009 του Υπουργού Ανάπτυξης (Β.1321/3.7.2009) και Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.16/11/οικ. 2829/11.2.2010 και Δ5/ΗΛ/Β/Φ.1.16/27/οικ.2528/11.2.2010 του Υφυπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (Β.189/25.2.2010).

Απορρίπτει τις ασκηθείσες παρεμβάσεις.

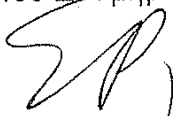
Διατάσσει την απόδοση των παραβόλων.

Επιβάλλει στο Δημόσιο και στις παρεμβαίνουσες εταιρείες, συμμέτρως, την δικαστική δαπάνη της αιτούσης εταιρείας, η οποία ανέρχεται σε χίλια οκτακόσια σαράντα (1840) ευρώ.

./.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 3 και 10 Μαρτίου 2011 και στις 3 Νοεμβρίου 2011

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Σωτ. Αλ. Ρίζος

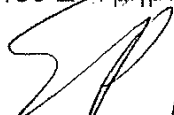
Η Γραμματέας

Αικ. Ρίπη

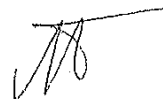
και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 6ης Φεβρουαρίου 2012.

Ο Πρόεδρος του Δ' Τμήματος

Σωτ. Αλ. Ρίζος

Η Γραμματέας του Δ' Τμήματος

Μ. Παπαδοπούλου

Σωτ. Αλ. Ρίζος